

D ů v o d y:

Předpis § 156, odst. 2 ex. ř. o odevzdání nemovitosti vydražiteli podle ustanovení § 349 ex. ř. vztahuje se jen na poměr vydražitele k povinnému, proti němuž bylo exekuční řízení provedeno a jenž byl vlastníkem vydražené nemovitosti, kterou dobrovolně nevyklidil. Ale podle předpisů §§ 156, odst. 2, 238 a 349 ex. ř. mohli by v souzeném případě vydražitelé požadovati jediné vyklizení ideálních ^{11/480} vydražené nemovitosti. Protože však nelze užívatí bytu v ideálních jedenácti čtyřiaosmdesátinách, ani byt z jedenácti čtyřiaosmdesátin ideálních vykliditi, nemají vymáhající věřitelé stran svých ideálních ^{469/480} zmíněné nemovitosti, jež nebyly předmětem nucené dražby, exekučního titulu proti povinné k jich vyklizení, a proto právem první soud, když vydražitelé učinili návrh na exekuční vyklizení vydražené nemovitosti podle § 349 ex. ř., zkoumal podle § 7 ex. ř., zda tomuto návrhu svědčí platný titul exekuční, a neshledav jej, návrh onen zamítl.

Čís 15261.

Byla-li dodána věc tomu, kdo ji neobjednal, nelze spatřovati v tom, že ji adresát u sebe ponechal, přijetí reální nabídky nebo uzavření smlouvy schovací; adresát není povinen věc neobjednanou ani opatrovati ani učiniti opatření, by byla vrácena odesílateli, ručí mu však za to, vyda-li věc neoprávněné třetí osobě, jež ji odesílateli odpírá vydati.

(Rozh. ze dne 5. června 1936, Rv I 1554/34.)

První soud vyhověl žalobě na zaplacení kupní ceny knih podle tvrzení žalobkyně objednaných žalovaným jemu dodaným, případně na náhradu škody, vzniklé žalobkyní protiprávním disponováním knihami. Odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Žalovaný sám knihy neobjednal a nemůže se proto žalobkyně domáhati zaplacení na základě písemné objednávky. Není tu ani konkludentní jednání žalovaného, z něhož by bylo lze usuzovati, že žalovaný přijal reální ofertu žalobkyně. Případ, jaký byl řešen v rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 12685 Sb. n. s., jehož se první soudce přidržel, na sporný případ se nehodí, poněvadž má jiný skutkový podklad. Tam totiž žalovaný dohodl se se zástupcem dodavatelovým tak, že zásilku došlou mu na základě objednávky zástupcem fingované vydal tomuto zástupci za účelem dalšího prodeje, věděl tedy, že zásilka nebude firmě vrácena a neuvědomiv o tom firmu, dal tím najevo, že souhlasí s tím, že objednávka byla uzavřena na jeho jméno. V souzeném případě žalovaný neobjednanou zásilku ihned odevzdal v bytě zástupkyně, do jejíhož držení se pak knihy dostaly, a poněvadž konkludentní čin dlužno posuzovati podle všech jednotlivostí případu a podle souvislosti celého děje, nelze z jednání žalovaného usuzovati jinak, než že knihy vrátil proto, že je neobjednal a proto podržeti nechtěl, a vrátil je zástupkyni žalující proto, že z účtu

seznal, že objednávku zprostředkovala, aby je tedy firmě vrátila. Nelze tedy v jednání žalovaného spatřovati takový čin, z něhož žalující strana mohla dle § 863 obč. zák. souditi, že žalovaný schválil dodávku, nebo přijal ji jako reální ofertu, když opak dal zřejmě najevo. Na tom nemění nic zákaz vydati knihy zástupcům uvedený na účtě, neboť i kdyby jej žalovaný četl a jednal proti němu, nějde z toho najevo, že přijímá dodávku na své jméno, nýbrž mohlo by to míti jen ten následek, že ručí za škodu tím vzniklou. Avšak škoda nevznikla žalující tím, že žalovaný jí knihy nevrátil přímo, nýbrž tím, že zástupkyně žalující knihy této nevrátila. Dopustila-li se tato snad nepoctivosti, jde to na vrub žalující, když si nepoctivou zástupkyni sjednala.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y :

Jestliže žalovaný knihy, žalující stranou mu zasláné, avšak jím neobjednané, nevrátil této přímo, avšak vrátil je její zástupkyni, třebaže nebyla oprávněna vrácené knihy přijímati, nelze z této skutečnosti vyvozovati, že žalovaný neobjednanou dodávku knih mlčky přijal jako reální ofertu žalující firmy podle § 863 obč. zák., naopak z toho, že knihy vrátil, protože je neobjednal, a že je donesl zástupkyni firmy, aby byly firmě vráceny, je nepochybně zřejmo, že nabídku žalobkyně nechtěl přijmouti, nýbrž ji odmítnouti. V rozhodnutí čí. 12685 Sb. n. s., na něž se dovolatelka odvolává, jde o jiný skutkový podklad, neboť tam žalovaná strana zboží předala druhému k prodeji. V tomto bodě jest tedy výtku nesprávného právního posouzení ze strany dovolatelky neoprávněna. Žalobkyně opřela svůj žalobní nárok také o to, že žalovaný s dodanými knihami protiprávně disponoval, a vytýká i v tomto bodě odvolacímu soudu právní mylnost; výtku tato jest opodstatněna. Ten, jemuž bylo dodáno zboží neobjednané, není povinen je vracet ani je opatrovati, ježto nestane se tím, že převezme zboží do své detence, uschovatelem zboží podle § 957 obč. zák. (srovnej Dr. Klang: Komentář k obč. zák. z r. 1934, svazek II., str. 864, Dr. Hanausek: Die Haftung des Verkäufers z r. 1883, díl I., str. 235 a j.), nýbrž náleží tomu, kdo mu je zaslal, aby si zboží u něho vyzvedl a učinil o něm opatření, která uzná za vhodná. Ujme-li se tedy příjemce vrácení zboží, aniž se o tom dorozuměl s odesílatelem, obstará tím věc náležející odesílateli, tedy věc cizí bez příkazu. Odpovídá tudíž podle § 1035 obč. zák. za všechno zavinění, kterého se při tom dopustí a jedná-li při tom proti vůli odesílatelově, podle § 1040 obč. zák. vždy za škodu, vměšováním se do věci vzniklou i za ušlý zisk. Vrátil-li tedy žalovaný knihy do bytu zástupkyni firmy, bylo jeho povinností přesvědčiti se o tom, je-li oprávněna knihy pro firmu převzít, a opomenul-li tak učinit, ručí za toto opomenutí. Ale žalovaný odevzdal knihy do bytu jmenované zástupkyně přes to, že na faktuře, kterou žalovaný četl, bylo nápadně vytištěno, že zástupcům se nemají vydávat v žádném případě knihy ze zásilek, jednal tedy přímo proti zákazu a proto ručí žalující firmě podle § 1040 obč.

zák., ježto jí knihy nebyly její zástupkyní vydány. Bylo proto obnoviti rozsudek soudu první stolice.

Čís. 15262.

Za trvání služebního poměru nemůže se zaměstnanec platně vzdáti nároku na plat.

(Rozh. ze dne 5. června 1936, Rv I 602/36.)

Žalobce byl zaměstnán u žalované firmy do 15. března 1935, kdy, jak tvrdí, byl žalovanou bezdůvodně propuštěn. Žalobou domáhá se proto na žalovanou mimo jiné náhrady mzdy za výpovědní lhůtu. Proti žalobě namítla žalovaná, že propustila žalobce důvodně, ježto ztratila k němu pro jeho chování důvěru, a dále, že žalovaný prohlášením ze dne 19. ledna 1935 se vzdal všech svých nároků ze služebního poměru proti žalované. Nižší soudy uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d částkou 1.970 Kč.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání potud, že přiznal žalobci ještě částku 1.155 Kč.

Důvody:

Žalobce byl v době podpisu prohlášení ze dne 19. ledna 1935 ve službách žalované firmy, ježto jeho pracovní poměr byl založen dopisem ze dne 26. listopadu 1934 a trval do dne 15. března 1935. Podle dotčeného již prohlášení bylo se žalobcem účtováno, byl zjištěn v jeho prospěch zůstatek 2.205 Kč a žalobce prohlásil, že kromě tohoto zůstatku nemá žádných požadavků z jakéhokoli titulu vůči žalované firmě. Ve sporu jde o plat za dobu od 26. listopadu 1934 do 1. ledna 1935 a o tomto nároku není zmínky ve svrchu uvedeném vyúčtování. Podle § 4 zákona č. 154/34 Sb. z. a n. má zaměstnanec, nebylo-li nic jiného ujednáno hromadnou neb jednotlivou smlouvou, nárok na plat přiměřený poměrům a rozsahu podniku, a pevné služné jest podle § 10 nejpozději mu vypláceti na konci každého kalendářního měsíce. Toto právo nemůže býti smlouvou zkráceno, ani zrušeno (§ 53 cit. zák.), a to ani dodatečnou úmluvou. Z těchto ustanovení vyplývá, že se zaměstnanec za trvání služebního poměru nemůže platně vzdáti příslušejícího mu nároku na plat a nesejde na tom, v které formě se to stalo, zda vzdáním se ve smyslu § 1444 obč. zák. či, jako v souzeném případě, uznávací smlouvou. Platná jsou jen ujednání, uzavřená při skončení pracovního poměru, pokud jde o úpravu hmotných nároků, vzniklých teprve následkem tohoto skončení (čís. 3750, 8157 Sb. n. s.), ježto takovými ujednáními svobodná vůle zaměstnance (§ 869 obč. zák.) není ohrožena. Uznávací smlouvou, o kterouž jde, nebyl tedy dotčen nárok žalobcův na plat za dobu od 26. listopadu 1934 do 1. ledna 1935, jež stanovil první soud na 875 Kč a nikoliv v celé požadované výši 1.155 Kč. Ježto žalobce v rozhodné době byl ve službách žalované firmy, náležel